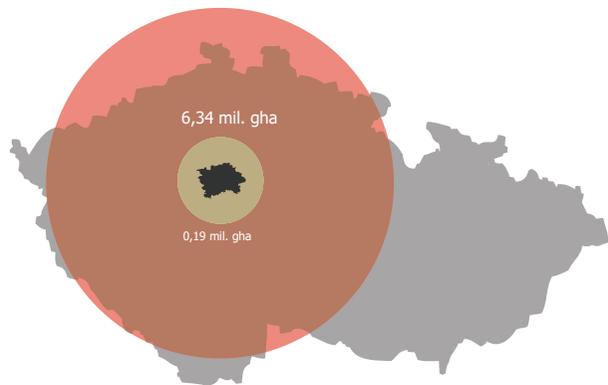
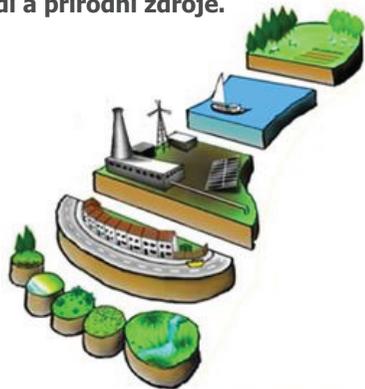

Pro uspokojení veškerých svých potřeby zdrojů a produkce odpadů potřebuje Praha území o velikosti 6,34 mil. gha, což je kruh o průměru 280 km. K dispozici má ovšem pouze produktivní plochy o rozloze 0,19 mil. gha, což pro názornost představuje kruh o průměru pouhých 24,5 km. Proto podobně jako jiná velkoměsta čerpá i Praha většinu svých zdrojů z biologicky produktivních ploch ze svého okolí, přesněji řečeno z celého světa.

Poznámka: Porovnání se skutečnou rozlohou Prahy a ČR je jen ilustrativní. Globální hektar je vypočten podle produktivity jednotlivých ploch a nám běžně známý hektar je prostou plošnou mírou.

Ekologická stopa názorně ukazuje, jaké má člověk, město nebo stát nároky na životní prostředí a přírodní zdroje.

Ilustrační obrázek: Best Footprint Forward

Zdá se vám téma ekologické stopy města příliš složité? Zkuste si spočítat svojí vlastní. Kalkulačka výpočtu osobní ekologické stopy je umístěna zde: www.hraozemi.cz.

Několik příkladů, jak může město příznivě ovlivňovat ekologickou stopu a biokapacitu:

- ✿ Investovat do oprav a údržby vodododavků, omezovat ztráty pitné vody a podporovat její úspory
- ✿ Podporovat nákup a spotřebu regionálních potravin, výrobků, ovoce a zeleniny
- ✿ Snižovat spotřebu elektrické energie používáním úsporných technologií, třeba u veřejného osvětlení
- ✿ Snižovat tepelné ztráty budov, zateplovat obecní budovy, školy, společenská zařízení
- ✿ Podporovat zateplování soukromých objektů a výstavbu nízkoe energetických staveb
- ✿ Podporovat společnou výrobu tepla a energií spojenou s dálkovým vytápěním
- ✿ Zavádět v rozumné míře využívání obnovitelných zdrojů energie, hledat nové možnosti, např. využití geotermální energie
- ✿ Podporovat všestranně hromadnou dopravu a cyklo dopravu
- ✿ Vytvářet komfortnější podmínky pro pěší, například všestranně podporovat bezpečnost chodců
- ✿ Zlepšovat systém třídění složek komunálního odpadu, podporovat třídění a motivovat k snižování produkce odpadů
- ✿ Chránit zelené plochy na území města, udržovat a rozvíjet územní systémy ekologické stability
- ✿ Udržovat vodní plochy ve městě
- ✿ Přiměřeně regulovat zástavbu a budování zpevněných betonových a asfaltových ploch
- ✿ Podporovat rozvoj menších obchodů, provozů a služeb v současné zástavbě, omezit výstavbu velkých obchodních a provozních center na zelené louce
- ✿ Zahušťovat zástavbu, využívat zanedbané a opuštěné prostory a areály, vyvarovat se plošného rozrůstání zástavby do okolí

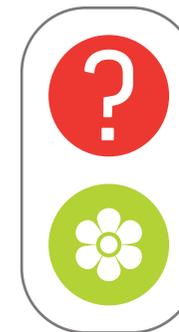
Všechna tato opatření mají přímý pozitivní vliv na ekologickou stopu a biokapacitu města. Odpovědní občané by měli požadovat jejich prosazování do dlouhodobých plánů a záměrů města.

timur

Informace použité v tomto textu využívají dat z výpočtového nástroje www.ekostopa.cz/mesto, který vytvořila a provozuje Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o. s. - www.timur.cz

Vydalo Ekocentrum Koniklec a Agentura Koniklec, o. s. za podpory Magistrátu hlavního města Prahy v rámci zakázky "Zajištění služeb environmentálního poradenství v roce 2010 – 2011 v hlavním městě Praze".

Ekologická stopa hlavního města Prahy

EKO
PORADNA
PRAHA

Ekopodradna Praha

Chvalova 11
130 00 Praha 3
222 948 758

info@ekopodradnapraha.cz
www.ekopodradnapraha.cz

EKOCENTRUM
KONIKLEC

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

V roce 2011 byl proveden výpočet ekologické stopy a biologické kapacity hlavního města Prahy. Na tomto výpočtu spolupracoval Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy se sdružením TIMUR, které se sledováním ekologické stopy zabývá. V témže roce si svojí ekologickou stopu detailně spočítalo 19 dalších měst České republiky.

Ekologická stopa názorně ukazuje, jaké má člověk, město nebo stát nároky na životní prostředí a přírodní zdroje.

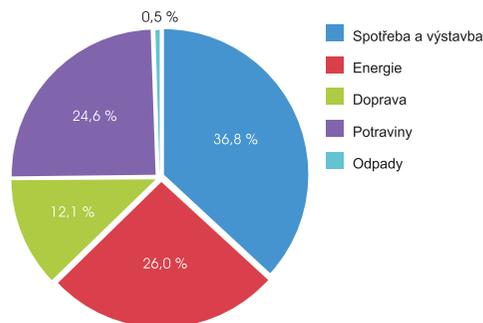
Tak jako u našich financí nemůžeme stále utrácet více, než kolik dokážeme vydělat, není možné dlouhodobě spotřebovávat více zdrojů, než máme k dispozici. Ekologická stopa bývá nazývána „zeleným účetnictvím“, protože pomáhá porovnat naše nároky na přírodní zdroje a půdu se zdroji, které skutečně máme.

Ekologická stopa převádí naši spotřebu na plochu země, kterou k jejímu zajištění potřebujeme. Dále ekologická stopa převádí produkci odpadů na plochu potřebnou k jejich odstranění. To jsou naše náklady, nároky na zdroje. Jednotkou ekologické stopy je globální hektar (gha). Jde o rozlohu různých ploch (např. orná půda, lesy, pastviny) přepočtenou podle jejich produktivity. Ekologická stopa vyjádřená v gha vypovídá o tom, jakou rozlohu produktivní země by město skutečně potřebovalo k tomu, aby uspokojilo všechny svoje potřeby.

Našimi výnosy je souhrn produktivních ploch, jako je orná půda, lesy, louky či vodní plochy, které se na území města nacházejí. Součtu těchto ploch se říká biologická kapacita (biokapacita). Porovnání ekologické stopy a biokapacity umožňuje zjistit, zda vytváříme ekologický přebytek či deficit.

Ekologická stopa se počítá z údajů o spotřebě vody, energií, potravin, o dopravě, nové výstavbě a o produkci odpadů.

Složení ekologické stopy hlavního města Prahy

Zdroj: www.ekostopa.cz/mesto (TIMUR)

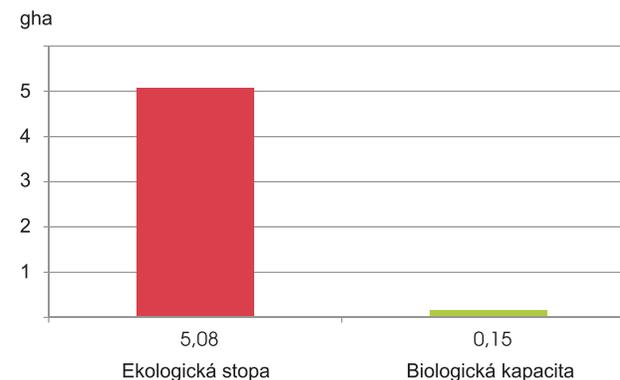
V roce 2009 bylo v Praze spotřebováno asi 66 krychlových metrů vody na obyvatele, což představuje jen o něco více, než je průměr u ostatních 20 měst. Spotřeba elektřiny na jednoho Pražana je průměrná, asi 4,3 MWh ročně. Spotřeba zemního plynu je spíše podprůměrná, asi 6,1 MWh ročně. Ani ve spotřebě dálkového tepla Praha nijak nevyčnívá. Pražané a pražské podniky spotřebovali v roce 2009 asi 1,65 MWh tepla z tepláren na obyvatele.

Produkce komunálního odpadu na obyvatele byla přes 550 kg, což je poměrně vysoké číslo. Na rozdíl od většiny českých měst byla jeho značná část (30%) energeticky využita (spálena). Praha jde příkladem v třídění odpadu, které ekologickou stopu snižuje. Platí to o papíru (více než 100 kg na obyvatele a rok), ale také o plastech a sklu. Pražané vytrídili i slušné množství bioodpadu, téměř 27 kg na obyvatele.

Praha drží rekord mezi českými městy v rozloze zastavěných ploch na obyvatele. Tato činí pouze 0,018 ha, t.j. 180 m². To vypovídá o vysoké hustotě zalidnění - navíc většinou ve vícepatrových budovách. Tato hodnota má na ekologickou stopu příznivý dopad. Koncentrace mnoha obyvatel na malém prostoru způsobuje „úsporu z hustoty“, ačkoliv ke kvalitě života příliš nepřispívá. Tato zvýšená koncentrace obyvatel na druhou stranu negativně ovlivňuje biologickou kapacitu na jednoho obyvatele. Již tak malé množství produktivních ploch na území města si mezi sebe „rozdělí“ velké množství lidí.

Ekologická stopa hlavního města Prahy založená na údajích z roku 2009 byla stanovena na 5.08 gha na obyvatele a biologická kapacita na 0.15 gha na jednoho obyvatele.

Ekologická stopa Prahy / obyvatele = 5,08 gha
Biologická kapacita Prahy / obyvatele = 0,15 gha

Zdroj: www.ekostopa.cz/mesto (TIMUR)

Ekologická stopa jednoho Pražana je 5,08 gha, což představuje méně než národní průměr **5,47 gha**. Praha si vede celkem dobře i ve srovnání s jinými velkoměsty. Například ekologická stopa jednoho obyvatele Londýna je 6,63 gha, na obyvatele Helsinek cca 6 gha, ale na jednoho Vídeňana jen 3,9 gha. Mezi 20 českými městy nejrůznější velikosti se Praha překvapivě zařadila mezi města se spíše nižší ekologickou stopou na obyvatele (rozmezí se zde pohybovalo od 4,19 do 7,96 gha/obv.).

Nepříznivý je **poměr ekologické stopy a biokapacity** - nákladů a výnosů zeleného účetnictví. Tento poměr je 33,48, což je bohužel nejhorší výsledek ze všech zapojených českých měst. Každý Pražan tedy spotřebovává skoro **34 x** více zdrojů, než které mu jeho město může poskytnout. Musíme si ale uvědomit, že opravdu velká města sice zatěžují svojí spotřebou široké okolí, ale také poskytují tomuto okolí nepřebornou řadu služeb, pracovních míst a bydlení.